

Lindebomen als symbool van verbondenheid

Het verhaal van Groot-Haaltert

Wat als verbondenheid geen woord, maar een landschap wordt?

In Groot-Haaltert groeit uit dorpskracht en burgerzin een participatieverhaal dat wortel schiet in elke wijk, dorp of generatie.

ER WAS EENS ...

Het verhaal begon in 2001, in het groene hart van Haaltert, met de oprichting van de dorpsraad van Heldergem. In 2021 nam het toenmalige gemeentebestuur, met actieve steun van de Heldergemse dorpsraad, de beslissing om het participatieverhaal uit te breiden naar de andere deelgemeenten: Kerkskén, Haaltert en Denderhoutem. De nieuwe dorpsraden werden opgericht, convenanten werden getekend en hun werkingen werden opgestart. Elk dorp en dorpsraad bracht zijn eigen bezieling, ging uit van zijn lokale noden die werden behandeld en gedeeld met het Lokaal Bestuur en de bevolking. De gemeente stelde een participatieambtenaar aan, maar toen die wegviel, namen de dorpsraden het roer over.

✦ 2024 – EEN KANTELJAAR VAN SAMENWERKING

Naar aanleiding van de verkiezingen in 2024 sloegen de dorpsraden de handen in elkaar. Ze stelden gezamenlijk een memorandum op voor de politieke partijen en organiseerden een druk bijgewoond verkiezingsdebat. Dit werd live gestreamd en gaf ruimte voor burgervragen. Een historische primeur voor de gemeente. De resultaten werden gebundeld en werden meegenomen in de onderhandelingen naar het bestuursakkoord. Wat begon als vier aparte initiatieven werd één sterk verbonden netwerk: de dorpsraden van Groot-Haaltert. Wat nog ontbrak was een symbool, een kapstok voor samenwerking en verbondenheid.

✦ DE LINDEBOOM ALS LEVEND MONUMENT

In dezelfde geest ontkiemde bij de dorpsraad van Denderhoutem het idee om twintig lindebomen te planten als levend symbool van groeiende verbondenheid. Verbondenheid van dorpsbewoners maken een echt en hecht dorp.

De lindeboom, sinds mensenheugenis een plek van rechtspraak, huwelijk en viering, werd zo opnieuw een verzamelpunt, letterlijk en figuurlijk. De afstemming gebeurde via werkgroepen en overlegmomenten met een **diverse groep geëngageerde partners**: het Lokaal Bestuur (beleid), Natuurpunt (expertise bomen planten), Knipperkot (jeugd en inclusie), het kunstenaarscollectief Cura (sociaal artistiek), en uiteraard de andere dorpsraden (lokale verankering). Er werd een folder ontworpen die gebruikt wordt als informatieve en educatieve fiche.

Het doel van het lindeboomproject is, via de dorpsraden, ontmoetingen creëren met bewoners en verenigingen en hun behoeften detecteren. Bovendien stimuleert het project zowel de dialoog tussen bewoners en verenigingen als de dialoog met de lokale overheid.

Wat volgde was een mozaïek van kleinschalige en grotere initiatieven:

- Een buurtproject tussen bewoners en Natuurpunt.
- De inhuldiging van vier lindebomen in het gemeentelijk natuurpark Vondelhof, als tastbaar teken van onderlinge dorpsbanden en de samenwerking tussen de vier dorpsraden en het Lokaal Bestuur van Groot Haaltert. Op deze plek werd het belang van de relatie tussen dorpsbewoners, natuur en biodiversiteit onderstreept.
- Het project knoopte ook aan met de jeugd via de aanplant van twee lindebomen op het Knipperkot. Het Knipperkot is een warme vzw die jongeren een time-out biedt wanneer het leven even te veel wordt. Het staat symbool voor verbondenheid binnen onze gemeenschap en de integratie van alle kinderen en jongeren. Tijdens een bruisende zomerbar werd hun bijzondere traject tastbaarder voor een breder publiek van prominenten, adviesraden, jongeren en burgers.
- In november brengen de dorpsraden op de kerkhoven via boomplantingen, muziek en poëzie, hulde aan het leven en de dood, in het jaarlijkse REVEIL-moment. Hier krijgt verlies betekenis en wordt het lindeboomproject gedragen door dit jaarlijks terugkerend moment.

STRUCTUREEL OVERLEG

Na het memorandum en verkiezingsdebat werd met het nieuwe Lokaal Bestuur een structureel overleg opgezet. Vier keer per jaar ontmoeten de dorpsraden, administratie, schepen van participatie en algemeen directeur elkaar.

Op tafel: het meerjarenplan, inspraak, strategische keuzes, heikele dorpskwesties. Er wordt gewerkt aan beleidsindicatoren zodat iedereen zicht krijgt op de diverse aspecten en beleidsdomeinen, de doelstellingen en het maatschappelijk kader van de gemeente. Transparant, participatief, gedragen en kruisbestuivend. Het Lokaal Bestuur evolueert naar tussenheid i.p.v. overheid, de dorpsraden zitten structureel mee aan tafel.

IEDERE DORPSRAAD VANUIT ZIJN EIGENHEID EN DRAAGKRACHT

In **Denderhoutem** met bijenhôtels, zwerfvuilactie, natuurwandelingen.

In **Kerksken** met zwerfvuilacties, belotting, cursus zelfverdediging voor vrouwen, cursus AED.

In **Heldergem** met de Gazet van Heldergem, de eucharistieviering in het dialect, Goesjdeel als verbindingsmoment met gratis wafels, een uit de dorpsraad gegroeide speelpleinwerking voor de jeugd, zwerfvuilacties en trage wegen.

In **Haaltert** met buurtbabbels en medewerking aan bevrijdingsherdenking, volkstuintjes en groenblauwe zone.

HET LINDEBOOMPROJECT ALS PARTICIPATIEPROCES

Participeren begint bij informeren. Bijvoorbeeld: schepen die dorpsraad bezoekt om info te geven over beleid, zodanig dat inwoners kunnen meedenken. Met het lindeboomproject gaan we verder. Bewoners kunnen meebeslissen (co-creëren). Bij de inhuldiging bijvoorbeeld kan elk zijn/haar/hun talent inzetten (door een verhaal te vertellen, bomen te planten....)

TOEKOMSTPLANNEN EN –MOGELIJKHEDEN

De komende maanden groeien de initiatieven verder in de verschillende dorpen:

- **Verbondenheid in dorpskern vernieuwing:** met lindebomen op ontmoetingsplekken zoals de nieuwe blauwgroene zone (Haaltert)
- **Verbondenheid in biodiversiteit:** door samenwerking in de strijd tegen de Aziatische hoornaar met vallen, infosessies en sensibilisering van de burgers in samenwerking met het Lokaal Bestuur.
- **Verbondenheid in ouder(en)zorg** verbinden: bewoners van WZC De Pastorij in Denderhoutem denken, werken het project uit en doen actief mee.

Verder wordt gedacht aan: Een wandelroute langs bestaande en nieuw aangeplante lindebomen, QR-codes met verhalen en een brug naar ons heemkundig verleden, lindebloesemthee(kransjes), lindebomen als cultuurverbinder en inclusie.

DUURZAAMHEID VAN HET PROJECT

Dit is geen afgesloten project. Het groeit verder met nieuwe partners: scholen, jeugdbewegingen, culturele en religieuze organisaties. Wat ooit begon als lindebomen van 1 dorpsraad, groeit intussen uit tot een levend netwerk. Een samenhangend geheel van organisaties, verenigingen en burgers maken dat toekomstige bewoners terecht komen in een web van verbondenheid, opgehangen in een lindeboom.

In Groot-Haaltert planten we geen bomen. We planten verbondenheid!

